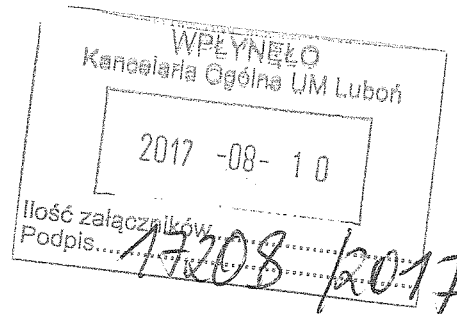

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.012.02.2017
P/17/024

W odpowiedzi proszę powołać się
na numer naszego pisma

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan techniczny obiektu wybudowanego w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”

Opis stanu faktycznego

1. Na terenie Gminy Luboń znajduje się kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”. Orlik jest zlokalizowany w południowej części miasta Lubonia, w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły podstawowej nr 4, ul. Dojazdowa 24⁴.

(dowód: akta kontroli str. 11-16)

2. W skład Orlika wchodzi:

- Boisko piłkarskie o wymiarach 30 m x 62 m (pole gry 26 m x 56 m) o powierzchni całkowitej – 1860 m² z piłkochwyłtami o wysokości 6 m, ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa), ogrodzone po obwodzie ogrodzeniem o wysokości ok. 4 m. Od strony budynku będącego zapleczem szatniowo-sanitarnym występuje częściowy brak ogrodzenia, ponieważ w tym miejscu usytuowane są ławki (przesuwne) dla widzów. Trawa syntetyczna o wysokości min. 60 mm. Boisko sportowe wyposażone jest w trwale montowane do podłoża dwie bramki do gry w piłkę nożną. Murawa na tym boisku jest w dużym stopniu wyeksploatowana, nie występują jednak odkształcenia w postaci wgłębienia i dołków, brak zanieczyszczeń i nieczystości - nadaje się do użytkowania.
- Boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej o wymiarach 19,1m x 32,1m (pole gry 15,1m x 28,1m) o powierzchni całkowitej – 613,11 m², ogrodzone po obwodzie ogrodzeniem o wysokości ok. 4 m. Nawierzchnia boiska – poliuretanowa, przeznaczona do boisk wielofunkcyjnych, wykonana na podbudowie dynamicznej. Wyposażenie sportowe montowane w sposób trwały do podłoża (kosze do koszykówki i komplet wyposażenia do gry w piłkę siatkową). Murawa na tym boisku jest w dużym stopniu wyeksploatowana, na skutek użytkowania obiektu linie na boisku częściowo zatarte, nie występują odkształcenia w postaci wgłębienia i dołków, brak zanieczyszczeń i nieczystości - nadaje się do użytkowania.
- Drewniany budynek zaplecza boisk sportowych (szatniowo-sanitarny) o powierzchni zabudowy 82,9 m², w skład którego wchodzi: cztery szatnie - oddzielne dla każdej płci lub drużyny, cztery łazienki z prysznicami, pokój trenera, jeden magazyn sprzętu sportowego, pomieszczenie gospodarza obiektu i trenera środowiskowego. Kubatura obiektu wynosi 237,91 m³. Światło do pomieszczeń w budynku dochodzi poprzez świetliki dachowe. Podłoga pomiędzy pomieszczeniami wykonana jest z drewna ratanowego, w pomieszczeniach płyty drewniane pokryte wykładziną PCV. Podłogi miejscami wyeksploatowane na skutek intensywnego użytkowania (pęknięcia i zagięcia), ale nadają się do użytkowania. Dostęp do wszystkich pomieszczeń znajdujących się na jednej kondygnacji (parter) bez progów. Budynek spełnia wymagania w zakresie dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych⁵ w zakresie określonym w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁶. W budynku zaplecza, w jednym z pomieszczeń magazynowanych jest kilkadziesiąt krzesełek dla widzów oraz automaty na napoje i przekąski.

Cały obiekt jest oświetlony poprzez osiem słupów oświetleniowych. Projekторы zamocowane są na 8 masztach o wysokości ok. 9 m. Zespół Orlika jest ogrodzony siatką o wysokości 4 m. Gmina zapewniła bezpieczny i łatwy dojazd od przylegającej do Orlika ulicy

⁴ W dokumentach Urzędu podawany jest też inny adres tego Orlika, ulica 1 Maja 10 – patrz „Uwagi dotyczące badanej działalności”, w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁵ Ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne w zapleczu sanitarno-szatniowym są przystosowane dla osób niepełnosprawnych poprzez: zapewnienie przestrzeni manewrowej o wymiarach co najmniej 1,5 x 1,5 m, stosowanie w tych pomieszczeniach i na trasie dojazdu do nich drzwi bez progów – budynek jest parterowy, zainstalowanie odpowiednio przystosowanych misek ustępowych i umywalk, a także natrysków, zainstalowanie uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych w 2 pomieszczeniach.

⁶ Dz.U z 2015 r., poz. 1422.

Dojazdowej. W pobliżu Orlika (ok. 600 m) znajduje się przystanek⁷ komunikacji miejskiej. Parking na samochody przeznaczony jest na około 30 aut. Dodatkowo przy ulicy Dojazdowej jest możliwość zaparkowania ok. 30 pojazdów. Ciągi komunikacyjne i powierzchnia przeznaczona pod kontener na odpadki stałe utwardzone są kostką brukową o grubości min. 6 cm na podbudowie z piasku i kruszywa, zamknięte obrzeżem betonowym. Przy ogrodzeniu od ul. Dojazdowej usytuowane są dwa kontenery na odpady plastikowe oraz zmieszane.

Na terenie Orlika dodatkowo znajduje się boisko do siatkówki plażowej, wydzielone miejsce do turniejów boule („petanka”) oraz otwarta siłownia. Urządzenia te zostały wybudowane i wyposażone przez Urząd Miasta. Od strony szkoły podstawowej nr 4, która sąsiaduje z Orlikiem umieszczona jest wewnętrzna brama umożliwiająca dla osób znajdujących się na terenie Orlika korzystanie z placu zabaw należącego do szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 11, 16, 33, 309-320)

Zasady i tryb korzystania z wielofunkcyjnych boisk sportowych będących własnością miasta Luboń reguluje uchwała Rady Miasta⁸ w sprawie ustalenia regulaminów określających zasady i tryb korzystania z wielofunkcyjnych boisk sportowych. Zgodnie z przyjętym Regulaminem, kompleks boisk sportowych Orlik czynny jest od 1 marca do 30 listopada.

Dzieci ze szkoły podstawowej nr 4 (liczba uczniów w szkole – ok. 480)⁹ w okresie roku szkolnego korzystają z obiektu od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00 pod opieką nauczycieli wychowania fizycznego (piłka nożna, siatkówka, koszykówka boule, badminton).

Ponadto, dla wszystkich chętnych, boiska są czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 22.00. W tym czasie obowiązuje harmonogram zajęć i udostępniania Orlika.

W soboty, niedziele oraz w czasie wakacji letnich (od 1 lipca do 31 sierpnia) i przerw świątecznych obowiązuje odrębny harmonogram korzystania z obiektu, określony przez zarządę Orlika, na podstawie którego boiska są czynne od godziny 9.00 do 22.00.

Harmonogram zajęć i udostępnienia Orlika jest tworzony na corocznym spotkaniu z udziałem trenerów lubońskich klubów, pracowników spółki LOSiR, Zastępcy Burmistrza Lubonia. Jest on przez wszystkie strony uzgadniany i akceptowany¹⁰. Funkcjonuje przez kolejny rok i jest weryfikowany na bieżąco, w zależności od potrzeb i sytuacji. Zapewniany jest także dostęp do boiska przez inne grupy oraz osoby indywidualne. Bieżący grafik jest w posiadaniu zarządzającego Orlikiem, który jest odpowiedzialny za jego realizację. Od początku funkcjonowania, na Orliku odbywają się nieodpłatne zajęcia prowadzone przez animatorów (szkolnego związku sportowego, młodzieży i grup zorganizowanych), treningi lokalnych klubów sportowych (Klub Sportowy Stella, Klub Sportowy Lech, Akademia Reissa), turnieje i imprezy sportowo-rekreacyjne, rozgrywki ligowe oraz festyny. Z Orlika korzystają osoby w każdym wieku, także niepełnosprawne. W 2014 roku Urząd doposażył Orlik w siłownię zewnętrzną oraz boisko do siatkówki plażowej. Od początku użytkowania Orlika na przylegających do niego terenach organizowano treningi i zawody w boule. W 2017 roku gracze w boule mają do dyspozycji profesjonalny tor do gry pozwalający na organizację zawodów o wysokiej randze. Obiekt jest dostępny dla dzieci i młodzieży również w czasie ferii zimowych.

Według informacji specjalisty ds. organizacji imprez i marketingu LOSiR, liczba użytkowników Orlika wynosi ok. 4.000 osób miesięcznie, czyli przeciętnie każdy z mieszkańców Lubonia (około 30.000) co najmniej raz w roku jest na Orliku. Szacunkowo liczba użytkowników wynosi od 150 do 300 osób dziennie. Zwiększanie liczby użytkowników

⁷ Przystanek komunikacji miejskiej obsługuje linia 614. Według normalnego rozkładu jazdy autobusy w godzinach 8.00 do 10.00 i 16.00 do 18.00 kursują z częstotliwością co 30 minut, a w pozostałym czasie co godzinę.

⁸ Do dnia 20 października 2016 r. obowiązywała uchwała XI/60/2011 Rady Miasta Luboń z dnia 16 czerwca 2011 r. ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego w dniu 29 sierpnia 2011 r. pod poz. 3729. Od dnia 21 października 2017 r. obowiązuje uchwała Nr XXIII/145/2016 Rady Miasta Luboń z dnia 29 września 2016 r. ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego w dniu 7 października 2016 r. pod poz. 5956.

⁹ W roku szkolnym 2015/2016 w Luboniu były cztery szkoły podstawowe do których uczęszczało 2347 dzieci i dwa gimnazja, w których uczyło się 1011 uczniów.

¹⁰ Wypracowane na spotkaniu ustalenia dotyczące harmonogramu udostępniania Orlika potwierdzone są przez uczestników w formie mailowej po otrzymaniu szczegółowego harmonogramu.

następowało do 2014 r. wraz z oddaniem do użytkowania na terenie przylegającym do Orlika siłowni zewnętrznej i boiska do siatkówki plażowej oraz profesjonalnych torów do gry w boule. Od 2014 r. liczba użytkowników Orlika się ustabilizowała, mimo że zapotrzebowanie na jego wykorzystanie jest blisko dwukrotnie większe niż możliwości eksploatacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 100, 140, 159-160, 182-183, 236- 249, 254-255, 309-321, 566-588)

3. Końcowy protokół odbioru technicznego Zespołu Boisk Sportowych „Orlik” oraz budynku zaplecza boisk sportowych podpisany przez Gminę Luboń, wykonawcę i inspektora nadzoru inwestycyjnego został sporządzony w dniach 15 i 20 listopada 2009 r. W protokole stwierdzono, że roboty wykonano zgodnie z wcześniej podpisaną umową. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego decyzją z dnia 3 lutego 2010 r.¹¹ udzielił pozwolenia na użytkowanie Zespołu Boisk Sportowych „Orlik”. W omawianym protokole podano, że obiekt ten zrealizowano na podstawie decyzji pozwolenia na budowę nr 3054/09 z dnia 8 maja 2009 r. wydanej przez Starostę Powiatu Poznańskiego. Orlik spełnia wymogi określone w Programie „Moje Boisko – Orlik 2012”.

(dowód: akta kontroli str. 7-23, 649)

W zawartej umowie na budowę Orlika wykonawca udzielił gwarancji na wykonane roboty budowlane na okres 60 miesięcy od dnia dokonania odbioru końcowego przedmiotu umowy. W umowie tej ustalono, że wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu gwarancji za wady fizyczne zmniejszające wartość użytkową, techniczną i estetyczną wykonanych robót oraz usunięcie tych wad i usterek, stwierdzonych w toku czynności odbioru i ujawnionych w okresie gwarancyjnym. W przypadku nieusunięcia wad i usterek w wyznaczonym przez Urząd terminie, może być naliczona kara umowna w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego za te roboty za każdy dzień zwłoki.

(dowód: akta kontroli str. 21-23)

4. Zarządzanie Orlikiem Miasto Luboń powierzyło w dniu 16 maja 2011 r.¹² Lubońskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Luboniu. Zakład budżetowy LOSiR został powołany uchwałą Rady Miasta¹³ w dniu 15 września 2009 r. Przedmiotem działalności LOSiR jest m.in. udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej zainteresowanym jednostkom i osobom, prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, organizowanie zajęć z zakresu rehabilitacji ruchowej, eksploatacja i konserwacja istniejącej bazy sportowej, prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego. W przyjętej uchwale¹⁴ Rada Miasta Luboń ustaliła dotację przedmiotową dla LOSiR jako skalkulowaną dopłatę do kosztu utrzymania, remontu i modernizacji 1 m² powierzchni boisk Orlika w wysokości 30,51 zł rocznie, waloryzowanej corocznie o projektowany w budżecie państwa wskaźnik inflacji. W związku z przekształceniem LOSiR¹⁵ z zakładu budżetowego w spółkę z o.o., decyzją z 5 marca 2014 r. Burmistrz wygasił trwały zarząd nad Orlikiem sprawowany przez zakład budżetowy. Od maja 2014 r. Urząd zawierał corocznie porozumienia¹⁶ ze spółką LOSiR na zarządzanie obiektami sportu i rekreacji Miasta Luboń (w tym Orlikiem). Zgodnie z zawartymi porozumieniami, do obowiązków LOSiR należało m.in.: stosowanie regulaminów korzystania z obiektów przyjętych zarządzeniami Burmistrza i uchwałami Rady Miasta Lubonia, zagwarantowanie efektywnego i profesjonalnego zarządzania obiektami Orlika, utrzymanie obiektów w należytym stanie technicznym. Załącznikiem do omawianej umowy było wyliczenie wynagrodzenia dla zarządcy za prowadzenie przedmiotu porozumienia,

¹¹ Decyzja o sygn. PINB/WIK/73532/11/26/470/2010 została wydana na podstawie protokołu z kontroli obowiązkowej zakończenia budowy obiektu budowlanego, przeprowadzonej w dniu 2 lutego 2010 r.

¹² Na podstawie decyzji sygn. WSK.6841.1.2011.AM Burmistrza Miasta Lubonia z dnia 20 maja 2011 r. o ustanowieniu trwałego zarządu.

¹³ Uchwała nr XXXIII/197/08 Rady Miasta Lubonia z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie utworzenia zakładu budżetowego LOSiR oraz nadania Statutu LOSiR.

¹⁴ Uchwała nr XXX/183/13 Rady Miasta Lubonia z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego.

¹⁵ Akt Notarialny Repetytorium A numer 2963/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r.

¹⁶ Pierwsze porozumienie na rok 2014 zostało zawarte w dniu 15 maja 2014 r., z datą obowiązywania od dnia 1 maja 2014 r., a następne na kolejne lata: 2015, 2016 i 2017.

w skład którego wchodziły koszty zarządzania, koszty zarządu obiektem (zużycie materiałów i energii, usługi konserwacyjne, usługi ochrony, wykonywanie przeglądów i ekspertyz technicznych, przygotowanie obiektu do korzystania przez klientów), usługi związane z realizacją remontów i modernizacji. W omawianych porozumieniach ustalono, że wynagrodzenie będzie płatne ryczałtowo z dołu każdego miesiąca w równych 12 częściach kwot wykazanych w załączniku do omawianych porozumień. Podstawą do zapłaty będzie faktura dostarczana przez LOSiR zamawiającemu. W porozumieniach zobowiązano LOSiR do przedkładania Urzędowi sprawozdań rzeczowo-finansowych dotyczących kosztów związanych z zarządzaniem obiektami.

(dowód: akta kontroli str. 33-59, 86-190)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu¹⁷ sprawy dotyczące realizacji zadań gminy z zakresu kultury fizycznej, w tym sportu, rekreacji i wypoczynku, jego upowszechniania, wykonywania nadzoru nad stowarzyszeniami kultury fizycznej oraz dokonywania okresowych kontroli i oceny podległych jednostek w zakresie realizacji zadań statutowych i prawidłowości gospodarowania mieniem powierzono Wydziałowi Oświaty, Zdrowia i Kultury Urzędu (dalej: Wydział OZiK). Nadzór nad Wydziałem OZiK sprawował I zastępca Burmistrza ds. Społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 287-302)

5. Zobowiązania Gminy Luboń wynikające z umowy o dofinansowanie ze środków MSiT realizacji inwestycji polegającej na budowie kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”, dotyczące użytkowania obiektu, zawarte w paragrafie 13 umowy z dnia 30 września 2009 r.¹⁸ były realizowane w okresie objętym kontrolą. Obiekty Orlika wykorzystywane były wyłącznie na cele sportowo-rekreacyjne, a ich stan techniczny umożliwiał korzystanie z nich zgodnie z przeznaczeniem i nie stwarzał zagrożenia dla użytkowników. Gmina zapewniała na ten cel niezbędne środki finansowe. Obiekty Orlika były dostępne zarówno dla uczniów szkół jak i wszystkich chętnych bezpłatnie. Zajęcia na Orliku były prowadzone i koordynowane przez trenera – animatora sportu.

(dowód: akta kontroli str. 27-32)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w dostępnej w Urzędzie dokumentacji Orlika podawane były dwa odmienne adresy tego obiektu:

- ul.1 Maja 10, np. podawana jest w umowach na dofinansowanie animatora zawieranych przez Urząd z Ministerstwem Sportu i Turystyki,
- ul. Dojazdowa 24, np. w porozumieniach zawieranych przez Urząd ze spółką LOSiR na zarządzanie tym obiektem.

Kierownik Wydziału OZiK wyjaśniła, że „projekt budowlany oraz zarządzanie Orlika w pierwszym roku jego działalności były przypisane do szkoły podstawowej nr 4 przy na ulicy 1 Maja 10. Brama wjazdowa oraz główne wejście do Orlika zlokalizowane zostały od ulicy Dojazdowej, która sąsiaduje z ulicą 1 Maja. Urząd podejmie działania w celu stosowania jednego adresu dla tego obiektu, tj. ulicy Dojazdowej 24.”

(dowód: akta kontroli str. 27-32,86-190, 309-321, 322-441)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Urząd nie zapewnił odpowiedniego nadzoru nad działaniami zarządcy Orlika dotyczącymi zapewnienia okresowych kontroli obiektu budowlanego, określonych w ustawie Prawo budowlane oraz prawidłowego prowadzenia książki obiektu budowlanego. Skutkowało to tym, że:

1. Zarządca Orlika nie przeprowadzał co najmniej raz na 5 lat kontroli, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu

¹⁷ Zarządzenie nr 120.10.2011 Burmistrza Miasta Luboń z dnia 2 maja 2011 r w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Luboń. ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 120.01.2014 Burmistrza Miasta Luboń z dnia 10 stycznia 2014 r. Od dnia 1 stycznia 2017 r. Zarządzeniem nr 100/2016 Burmistrza Miasta Luboń z dnia 30 grudnia 2016 r w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Luboń wprowadzono nowy regulamin organizacyjny Urzędu w brzmieniu stanowiącym załącznik do omawianego Zarządzenia.

¹⁸ Umowa nr 1904/1617/RL/MC/09.

budowlanego, estetyki tego obiektu i jego otoczenia pomimo takiego obowiązku, wynikającego z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane)¹⁹. Ponadto w latach 2014-2017 (do dnia zakończenia kontroli) zarządca nie dokonywał wpisów do książki obiektu budowlanego o przeprowadzonych kontrolach stanu technicznego obiektu, które powinny być wykonywane przynajmniej raz w roku zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. Wprawdzie w latach 2014-2017 przeprowadzano przynajmniej raz w roku okresowe kontrole, ale nie umieszczono informacji o ich przeprowadzeniu w książce obiektu budowlanego. Osoba upoważniona do dokonywania wpisów do tej książki – Kierownik Hali LOSiR - wyjaśniła, że protokoły z rocznych kontroli były w posiadaniu administracji i nie zostały przekazane upoważnionej osobie (prowadzącej książkę obiektu budowlanego). Dopiero w toku prowadzonej przez NIK kontroli zostały one jej przekazane.

2. (dowód: akta kontroli str. 191-233, 306-308)

3. W książce obiektu budowlanego Orlika nie umieszczano informacji o wykonaniu zaleceń z wcześniejszych rocznych kontroli stanu technicznego Orlika, podczas których stwierdzano m.in. nieszczelność rynien, niezabezpieczanie desek okładzin budynku nowym impregnatem, uszkodzenia elementów sufitu w wyniku zamknięcia, nieszczelności papy powodujące zastoiny wody na dachu, nieszczelność obróbek wokół świetlików dachowych, uszkodzenie posadzki (podłoga na konstrukcji drewnianej z wykończeniem w postaci wykładziny PCV) w niektórych pomieszczeniach (np. wc, pomieszczenie trenera). Przepis § 5 punkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego²⁰ wymaga, żeby wpisy do książki obejmowały protokoły kontroli oraz informacje o przeprowadzonych remontach i przebudowach obiektu²¹. Wpisy o wykonaniu stwierdzanych wcześniej zaleceń zamieszczane były tylko w protokołach z okresowych kontroli w następnym roku. Kierownik Hali LOSiR wyjaśnił, że stwierdzane w protokołach książki obiektu budowlanego usterki i defekty były na bieżąco naprawiane (w przypadku np. naprawy rynien czy malowania) własnymi siłami i brakujące wpisy będą niezwłocznie uzupełnione.

4. (dowód: akta kontroli str. 191-194, 200, 306-308, 491-526)

5. W książce obiektu budowlanego Orlika nie podano wszystkich wymaganych informacji: na tytułowej stronie nie podano nazwiska osoby upoważnionej do dokonywania wpisów, daty założenia książki obiektu, na stronie 2 nie było wpisu o okresie zezwolenia dla osoby upoważnionej do dokonywania wpisu do książki obiektu budowlanego, na stronie 3 dotyczącej danych identyfikacyjnych obiektu nie podano prawidłowego adresu Orlika, właściciela oraz zarządcy obiektu, zmian jego zarządcy, nr księgi wieczystej, nr oraz daty odbioru obiektu. Kierownik Hali LOSiR wyjaśnił, że zapisy te będą niezwłocznie uzupełnione i poprawione.

(dowód: akta kontroli str. 191-194, 306-308)

W sprawie niedostatecznego nadzoru nad LOSiR w zakresie wykonania wymaganych przeglądów technicznych i prawidłowego prowadzenia książki obiektu budowlanego, Zastępca Burmistrza Miasta Lubonia wyjaśnił, że „sprawując nadzór nad Orlikiem Urząd zwracał szczególną uwagę na działalność tego obiektu, natomiast sprawy związane z przeglądami technicznymi i książką obiektu zostały powierzone porozumieniem zarządcy czyli spółce LOSiR. Obecnie po sprawdzeniu działalności spółki w tym zakresie kontrole oraz książka obiektu będą prowadzone przez spółkę prawidłowo.” W toku kontroli uzupełniono książkę obiektu budowlanego (Orlika) o wymagane zapisy.

(dowód: akta kontroli str. 696-699, 705-709)

Ocena cząstkowa

NIK pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania podejmowane w celu utrzymania odpowiedniego stanu technicznego Orlika.

¹⁹ Dopiero w toku kontroli wykonano badania okresowe instalacji elektrycznej, w wyniku których zaopiniowano, że instalacja obiektu nadaje się do eksploatacji.

²⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

²¹ W książce obiektu budowlanego prowadzonej dla Orlika w punkcie „VI Wykaz protokołów kontroli okresowych stanu technicznego obiektu” nie było wypełnionych rubryk – data wykonania robót remontowych określonych w protokole okresowej kontroli.

2. **Zatrudnianie trenerów (animatorów) organizujących zajęcia sportowe na obiektach wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”**

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą, na Orliku zatrudnionych było przez LOSiR dwóch animatorów (trenerów), wyłonionych w wyniku otwartego procesu rekrutacyjnego. Trenerzy posiadali kwalifikacje do organizowania i prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych, tj. trenera i instruktora sportu piłki nożnej. Dodatkowo posiadali świadectwa ukończenia kursu kwalifikacyjnego dla oświatowej kadry kierowniczej (dotyczy jednego animatora), kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskania tytułu ratownika.

(dowód: akta kontroli str.: 303-304, 402-441, 469-480, 650-651)

W latach 2013-2017 Urząd wnioskował do Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej („Fundacja”) o przyznanie dofinansowania w ramach projektu „Lokalny Animator Sportu” (wcześniej „Animator – Moje Boisko Orlik 2012”) na wynagrodzenie jednego animatora sportu na boisku Orlika w Luboniu²². Animatorem, który otrzymywał dofinansowanie ze środków Fundacji był trener (przez cały okres była to ta sama osoba) posiadający uprawnienia instruktora piłki nożnej²³. Ponadto opłacany w całości ze środków miasta Luboń zatrudniony był na Orliku drugi trener – zatrudniony w sposób ciągły do 2014 r. (który pracował również po 2014 r. w sytuacjach wymagających zastępstwa), a od 2015 r. kolejny animator był również w sposób ciągły zatrudniony do 2017 r.)²⁴.

W umowach zawieranych z Fundacją każdego roku na okres 9 miesięcy (od 1 marca do 30 listopada) na dofinansowanie pracy jednego animatora Miasto Luboń deklarowało m.in. zapewnienie środków na wynagrodzenie w kwocie nie niższej od kwoty dofinansowania z Funduszu oraz do terminowego przesyłania w formie pisemnej zweryfikowanych rocznych raportów animatorów do dnia 10 grudnia.

Umowy zlecenia na pracę trenera na Orliku, polegające na organizowaniu życia sportowego dzieci i młodzieży, organizowaniu imprez sportowo-rekreacyjnych, dbaniu o bezpieczeństwo, utrzymywaniu kontaktów z rodzicami i szkołą itp. zawierane były przez LOSiR z trenerami na okres jednego miesiąca (do 31 maja 2017 r.).

W okresie od 1 marca do 30 listopada zajęcia animatorów na Orliku prowadzone były głównie w godzinach pozalekcyjnych (od godz. 16.00 do 22.00, a w pozostałe dni, w godzinach otwarcia Orlika w godzinach od 9.00 do 22.00). W godzinach od 8.00 do 16.00, w roku szkolnym, w dni powszednie, zajęcia na boiskach Orlika prowadzili nauczyciele wychowania fizycznego (na lekcjach wychowania fizycznego oraz z grupami korzystającymi ze świetlicy szkolnej). Orlik był użytkowany przez 13-14 godzin dziennie (licząc w tym zajęcia szkolne). Ponadto Orlik wykorzystywany był w okresie zimowych ferii świątecznych dla województwa wielkopolskiego (np. w 2016 r. w dniach od 18 do 29 stycznia) oraz w miesiącu lutym w dniach powszednich w godzinach od 17.00 do 21.00 oraz w soboty i niedziele w godzinach od 10.00 do 15.00.

(dowód: akta kontroli str. 235-248, 303, 322-441, 469-480, 618-695)

2. Podejmowano następujące działania w celu aktywizacji sportowej społeczności:
- organizowano na przełomie maja i czerwca festyny i imprezy sportowo – rekreacyjne związane z Dniem Dziecka,
  - rozgrywano mecze w piłce nożnej organizowane przez Szkolny Związek Sportowy Wielkopolska („SZS”) Luboń i Wielkopolska,
  - organizowano rozgrywki, treningi i zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży w lipcu i sierpniu w ramach akcji „Lato na Orliku”,
  - organizowano turnieje i mecze boule, które toczyły się na przylegającym do Orlika terenie,
  - od 2012 r., w ramach współpracy pomiędzy spółką LOSiR i Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Wspólna Droga”, organizowano na Orliku turnieje charytatywne

²² Wnioski te składał do 2015 r. Urząd Miasta, a od 2016 r. operator Orlika – LOSiR.

²³ Upewnienia instruktora piłki nożnej nadane zostały przez Akademię Wychowania Fizycznego w Gdańsku w 1999 r.

²⁴ W imieniu Urzędu, umowy o pracę co miesiąc z animatorem zawierał operator – LOSiR.

- (turnieje piłki nożnej, w siatkówce plażowej), z których cały dochód jest przeznaczony dla podopiecznych Stowarzyszenia,
- w 2013 roku rozgrywane były turnieje speedmintona,
  - prowadzono turnieje i treningi piłki nożnej plażowej.

(dowód: akta kontroli str.: 243-247, 695)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie na Orliku w latach 2013-2017 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) wykwalifikowanych trenerów (animatorów) oraz sposób wykorzystywania obiektów Orlika.

3. Wydatkowanie środków publicznych na uzupełnienie programu inwestycyjnego „Moje Boisko - Orlik 2012”, w tym na projekt „Animator - Moje Boisko - Orlik 2012” oraz „Lokalny Animator Sportu”

Opis stanu
faktycznego

1. Wydatki na budowę Orlika wyniosły 1 128,99 tys. zł²⁵, z czego (w nawiasach podano udział procentowy wartości inwestycji) ze środków własnych gminy wydatkowano 503,63 tys. zł (44,6%), z dotacji celowej z budżetu państwa 333 tys. zł (29,5%) oraz z dotacji z Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu 292,36 tys. zł (25,9%). Wydatki zostały dokonane w latach 2008 i 2009.

(dowód: akta kontroli str. 60--85, 256, 258-259)

Zgodnie z postanowieniami umowy zawartej:

- w dniu 30 września 2009 r. pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki i Miastem Luboń na dofinansowanie budowy Orlika ze środków budżetowych, beneficjent sporządził i przedstawił w dniu 19 stycznia 2010 r.²⁶ rozliczenia pod względem merytorycznym, rzeczowym i finansowym wykonania inwestycji wg wzorów stanowiących załącznik do omawianej umowy,

- w dniu 10 lutego 2009 r. pomiędzy Województwem Wielkopolskim i Miastem Luboń na udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie budowy Orlika²⁷, beneficjent sporządził i przedstawił w dniu 22 stycznia 2010 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadania Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Wielkopolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 24-26, 27-34, 60-85, 649)

2. Wydatki bieżące i majątkowe poniesione na utrzymanie Orlików (dane finansowe w tys. zł) wyniosły w 2011 r. – 213, w 2012 r. – 219, w 2013 r. – 194, w 2014 r. – 183, w 2015 r. – 81, w 2016 r. – 81, a na 2017 r. zaplanowano – 100. Wydatki te były zaplanowane w budżecie gminy (po zmianach). Ponadto Miasto Luboń ponosiło wydatki na wynagrodzenia animatorów Orlika.

W latach 2011-2013 oraz od stycznia do kwietnia 2014 r. Miasto Luboń ponosiło wydatki w formie dotacji przedmiotowej dla LOSiR jako zakładu budżetowego. Podstawą wyliczenia dotacji była stawka na 1 m² powierzchni obiektów sportowych. Od maja 2014 r. Urząd ponosił wydatki na wynagrodzenia dla spółki LOSiR, związane z zarządzaniem infrastrukturą sportową zgodnie z zawartymi corocznie porozumieniami. Wynagrodzenie dla spółki LOSiR obejmowało zużycie materiałów i energii, usługi konserwacyjne, koszty zarządu nad obiektem (opłata za śmieci, przeglądy techniczne, usługi dotyczące realizacji zadań związanych z kulturą fizyczną, prace porządkowe, wymiana piłkochwyłów, naprawa np. drzwi, podłóg, instalacji).

²⁵ Wydatki poniesiono w następujących latach: w 2008 r. w kwocie 20 tys. zł i w 2009 r. 1.108,99 zł.

²⁶ W umowie zobowiązano beneficjenta do przedstawienia Ministrowi rozliczenia w terminie do 30 dni od dnia zakończenia realizowanej inwestycji. Termin zakończenia inwestycji został ustalony w umowie na dzień 31 grudnia 2009 r.

²⁷ Umowa nr 29/DS./Wa/”ORLIK”/09 zawarta w Poznaniu w dniu 10 lutego 2009 r.

Urząd nie naliczał kar umownych z tytułu niedotrzymania przez wykonawców warunków gwarancji/rękojmi, ponieważ nie zidentyfikowano sytuacji, w której należało naliczyć kary. Zlecenie prac związanych z utrzymaniem obiektów Orlika odbywało się zgodnie z regulacjami dotyczącymi zamówień publicznych.

Zlecone prace obejmowały: konserwację boiska ze sztucznej trawy z piaskiem i granulatem (rozluźnianie i szczotkowanie twarde, czyszczenie mechaniczne, szczotkowanie miękkie), remont siatek łapacza piłek na terenie boiska piłkarskiego w ramach kompletu Orlika, naprawa posadzek w łazience i magazynie na sprzęt, wymiana drzwi. Inne stwierdzone uszkodzenia wynikające ze zużycia eksploatacyjnego były na bieżąco naprawiane, np. w przypadku udrożnienia rynien czy malowania, prace te wykonywali pracownicy LOSiR.

(dowód: akta kontroli str. 86-190, 218-233, 257, 442-468, 481-535, 618-647, 663-677)

3. W budżecie gminy w latach objętych kontrolą zapewniono środki bieżące na wynagrodzenia animatorów Orlika ze środków przeznaczonych na działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych²⁸. W dniu 16 maja 2011 r. w zawartym porozumieniu z LOSiR postanowiono, że Urząd na zatrudnienie i wynagrodzenie animatorów sportu oraz trenerów zapewni środki w budżecie, które będzie przekazywał na podstawie wystawionej przez LOSiR noty księgowej.

Miesięczne umowy zlecenia²⁹ na pracę trenera na boisku Orlik zawierał LOSiR z animatorem. Zgodnie z postanowieniami tych umów, wypłata wynagrodzenia następowała na podstawie wykazu przepracowanych godzin, sporządzonego przez trenera i zaakceptowanego przez osobę kontrolującą z ramienia spółki LOSiR.

Wydatki bieżące gminy na wynagrodzenie animatorów Orlików (w tys. zł) wyniosły w 2010 r. – 6,1, w 2011 r. – 24,5, w 2012 r. – 23,2, w 2013 r. – 30,1, w 2014 r. – 30,2, w 2015 r. – 26,7, w 2016 r. – 31,4, w 2017 r. (I półrocze) – 9,3 (na cały rok zaplanowano w budżecie gminy-30,5).

(dowód: akta kontroli str. 260-272, 527-566, 589-610, 611-615, 621-630, 648)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Urząd nie zapewnił odpowiedniego nadzoru nad zarządcą Orlika w zakresie terminowości wypłat wynagrodzeń za pracę trenerów. Nieokreślenie w umowach zawieranych przez spółkę LOSiR z animatorami terminu wypłacania im wynagrodzenia powodował, że wypłaty te następowały nawet po upływie ponad półtora miesiąca po miesiącu, w którym świadczona była umówiona usługa. Wynagrodzenia animatorów wypłacano na podstawie zawartego w dniu 16 maja 2011 r. porozumienia z LOSiR, w którym postanowiono, że Urząd na zatrudnienie i wynagrodzenie animatorów sportu oraz trenerów zapewni środki w budżecie, które będzie przekazywał na podstawie wystawionej przez LOSiR noty księgowej. Jednak w porozumieniu tym nie określono terminu ich wypłaty. Do końca maja 2017 r. Spółka LOSiR zawierała z trenerami miesięczne umowy zlecenia za wykonywanie pracy trenera. W sprawdzonych w toku kontroli listach wypłat dla trenerów Orlika za miesiąc maj stwierdzono opóźnienia w wypłatach we wcześniejszych latach, i tak:

- w 2016 r. wypłaty dla trenerów za miesiąc maj 2016 r w wysokości 4 640,66 zł dokonano 20 lipca 2016 r., tj. po 50 dniach od po wykonaniu pracy,
- w 2015 r. wypłaty dla trenerów za miesiąc maj 2015 r w wysokości 4 912,16 zł dokonano 21 lipca 2015 r., tj. po 51 dniach od po wykonaniu pracy,
- w 2014 r. wypłaty dla trenerów za miesiąc maj 2014 r w wysokości 4 570,19 zł dokonano 27 czerwca 2014 r., tj. po 27 dniach od po wykonaniu pracy.

²⁸ Na każdy rok Rada Miasta Luboń podejmowała uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w których do celów realizacji tego programu zaliczano pracę wykonywaną przez LOSiR w zakresie obsługi boisk sportowych przez trenerów osiedlowych.

²⁹ Od dnia 1 czerwca 2017 r. umowy zlecenia za prace trenera na boisku Orlik zawierane były na okres od 1 czerwca do 30 listopada 2017 r.

Zarząd spółki LOSiR nie dopełnił obowiązku podpisania umów zlecenia w miesiącu maju 2017 r. Łączna kwota wynagrodzenia za pracę trenerów w tym miesiącu określona na podstawie wykazu godzin przepracowanych, sporządzonego przez trenera i zaakceptowanego przez osobę kontrolującą z ramienia spółki LOSiR wyniosła 4 421,87 zł. Dopiero w umowach podpisanych przez spółkę LOSiR w dniu 1 czerwca 2017 r. podano termin wypłaty: do dnia 15 lipca 2017 r. Prezes LOSiR wyjaśnił, że „...poprzedni zarząd spółki nie dopełnił obowiązku podpisania umów zlecenia (zarząd został odwołany dnia 31 maja 2017 r.). Wynagrodzenia z tytułu przepracowanych godzin w miesiącu maju 2017 r. trenerzy otrzymają z wynagrodzenie za miesiąc czerwiec 2017 r. do dnia 15 lipca 2017 r., co zawarliśmy w umowach podpisanych od dnia 1 czerwca 2017 r.”

Dopiero od dnia 1 czerwca 2017 r. umowy zlecenia za pracę trenera na boisku Orlik zawarte zostały na okres od 1 czerwca do 30 listopada 2017 r.³⁰, a wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2017 r. zostały przekazane trenerom w dniu 17 lipca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str.: 272, 626-641, 652-662, 702-704)

Zastępca Burmistrza Miasta Lubonia wyjaśnił, że „od 1 czerwca 2017 r. w umowach zawartych pomiędzy spółką LOSiR a trenerami będzie wprowadzony zapis, że wypłata wynagrodzenia następować będzie do 15 dnia następnego miesiąca za okresy miesięczne.

(dowód: akta kontroli str.: 260-272, 527-566, 589-621, 626-641, 652-662, 678-693, 696-698)

Uwaga dotycząca badanej działalności

W rocznych Porozumieniach w sprawie wykonywania zadania własnego Miasta Lubonia w zawartych pomiędzy Urzędem i spółką LOSiR nie określano odrębnie wynagrodzenia dla LOSiR za zarządzanie Orlikiem. Wyliczanie wynagrodzenia dla spółki LOSiR za zarządzanie omawianym obiektem podawano łącznie z innym boiskiem przy ulicy Żabikowskiej. Również w rozliczeniach do sprawozdania rzeczowo-finansowego dotyczących kosztów związanych z zarządzaniem (z wyszczególnieniem na zużycie materiałów i energii, usługi konserwacyjne, usługi ochrony, wykonywanie przeglądów i ekspertyz technicznych, przygotowanie obiektu do korzystania przez klientów oraz usługi związanej z realizacją remontów i modernizacji) podawano wyliczone wynagrodzenie łącznie z innym boiskiem przy ulicy Żabikowskiej. W Porozumieniach tych nie ujęto kosztów wynagrodzeń dla trenerów (animatorów). Zdaniem NIK, określenie w porozumieniach z LOSiR dotyczących zarządzania Orlikiem odrębnego wynagrodzenia za tę usługę przyczyniłoby się do lepszego nadzoru na wydatkowanych środkami.

Zastępca Burmistrza Miasta Lubonia podał, że „od 1 września 2017 r. zostaną wprowadzone aneksem do porozumienia zmiany polegające na wprowadzeniu zasad zatrudniania i wynagradzania trenerów na Orliku i pozostałych boiskach ze sztuczną nawierzchnią, a od 1 stycznia 2018 r. zostaną wyodrębnione w porozumieniu ze spółką LOSiR koszty utrzymania Orlika oraz pozostałych boisk ze sztuczną nawierzchnią.”

(dowód: akta kontroli str. 86-190, 696-698)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, wydatkowanie w latach 2013-2017 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) środków na realizowanie programu inwestycyjnego „Moje Boisko - Orlik 2012”.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³¹, wnosi o zapewnienie odpowiedniego nadzoru nad zarządzającym kompleksem boisk sportowych Orlik 2012 w zakresie przestrzegania przepisów Prawa budowlanego, w szczególności dotyczących obligacyjnych przeglądów okresowych obiektów i prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych, a także w zakresie wywiązywania się w stosunku do zatrudnionych trenerów z obowiązków związanych z zawieraniem umów i wypłatą wynagrodzeń.

³⁰ Sezon pracy Orlika w ciągu roku kalendarzowego wynosi 9 miesięcy, tj. od 1 marca do 30 listopada.

³¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

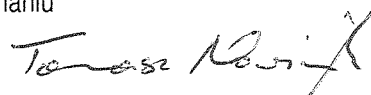
W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 9 sierpnia 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Płoszewski
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor